

Czwartek 29 lipca 1937 r.

Wojna na Wschodzie

Chińczycy odrzucili ultimatum wodza wojsk japońskich

SZANGHAJ. Władze chińskie postanowiły odrzucić ultimatum japońskie, postawione po starciu na przedmieściach Pekinu.

Chociaż stanowisko to komplikuje sytuację w Chinach Północnych, to jednak istnieje nadzieja pokojowego załatwienia zatargu. Obecnie toczą się rokowania w Pekinie i Tientsinie między przedstawicielami obu stron.

Wiadomości ze źródeł chińskich stwierdzają, że wojska japońskie i chińskie w wielu miejscach okopały się naprzeciwko siebie.

O godz. 4-ej wybuchła walka artyleryjska w pobliżu m. Tunko oraz pod Tunghow, gdzie Chińczycy stawili opór oddziałom japońskim, usiłującym je rozbroić.

LONDYN. Min. Eden oświadczył wczoraj w Izbie Gmin w odpowiedzi na interpelację przewodcy Labour Party Attlee, że według otrzymanych przez niego informacji, może dojść do działania wojsk japońskich zarówno w samym Pekinie, jak i poza jego obrębem.

Brytyjski charge d'affaires w Tokio otrzymał polecenie wyrażenia w imieniu swego rządu nadziei, że do tego rodzaju

akcji nie dojdzie. Rząd brytyjski wywiera w dalszym ciągu nacisk na rząd japoński, celem zażegnania zatargu.

Podobną akcją — oświadczył w dalszym ciągu Eden — prowadzi w Tokio i Nankinie rząd Francji i Stanów Zjednoczonych.

LONDYN. Reuter donosi z Nankinu, że wedle wiadomości otrzymanych przez naczelne dowództwo chińskie wojska japońskie rozpoczęły natarcie na Pekin. Toczy się zażarta walka z udziałem artylerii.

Oddziały, pełniące służbę ochrony poselstw zagranicznych w Pekinie, znajdują się w stanie ostrego pogotowia. W dzielnicach dyplomatycznej przygotowane są worki z piaskiem.

Gen. Sung-Cze-Yuan wydał odezwę, która została rozlepiona na mieście. Odezwa głosi, że warunki japońskie nie były do przyjęcia i wzywa ludność chińską do zachowania spokoju.

Walki rozpoczęły się po południu w m. Nanyuan w pobliżu Pekinu. Z Pekinu wysłano wojska chińskie na odsiecz.

Rząd nankiński gotów jest udzielić gen. Sung-Cze-Yuanowi wszelkiej możliwej pomocy, aby mógł stawić opór Japończykom aż do ostateczności. Chińskie

władze wojskowe mobilizują pociągi, samochody i statki, celem przewiezienia wojsk nankińskich na północ i ich zaopatrywania. Wojska nankińskie, znajdujące się już w Chinach Północnych, zostały oddane już pod rozkazy gen. Sung-Cze-Yuana.

Na skutek zerwania rokowań pokojowych oraz opublikowania przez gen. Sung-Cze-Yuana odezwy, odrzucającej ultimatum japońskie, zatarg chińsko-japoński na wielką skalę jest w Nankinie uważany za nieunikniony.

Aczkolwiek wszyscy zdają sobie sprawę, że Chiny nie są przygotowane do wojny z Japonią — chińska opinia publiczna sądzi, że Chiny nie mają wyboru. Jeśli Chiny oddadzą prowincje północne bez walki, to nie ma, zdaniem kół chińskich, żadnej gwarancji, że będzie to ostatni zabór ze strony Japonii.

Jeśli zaś Chiny utracą prowincje północne w walce, to zostanie uratowany honor narodu chińskiego, który bronił się do ostatniej możliwości przed nowymi ustępstwami terytorialnymi.

Z Szanghaju donoszą, że komunikacja telegraficzna i telefoniczna z Pekinem jest przerwana. Jako jedyny środek łączności pozostało radio.

SZANGHAJ. Koła polityczne w Pekinie sądzą, że jeszcze w ciągu nocy, lub z rana rozpocznie się wielka bitwa. Chińskie czynniki miarodajne zarówno w Pekinie, jak w Nankinie zgodne są co do tego, że dalszych ustępstw czynić nie można.

Jak się zdaje, Japończycy mają zamiar objąć pełnię wła-

dy w prowincji Hopei. Gen. Sung-Cze-Yuan zażądał się do Nankinu, że zdecydował się na stawianie oporu Japończykom.

Chińska opinia publiczna pogodziła się z myślą, że wojna jest nieunikniona i udzieli jednomyślnego poparcia rządowi nankińskiemu.

O północy władze japońskie w Tientsinie uprzedziły dowództwo chińskie, że przystę-

pują do akcji i domagają się wycofania wszystkich wojsk chińskich z okolic Pekinu.

TOKIO. Agencja Domei donosi, że wojska japońskie przy udziale lotników otoczyły i zniszczyły jeden z oddziałów 29 armii chińskiej w odległości 25 klm. na wschód od Pekinu.

Rannych i zabitych po stronie chińskiej było jakoby 500 ludzi, po stronie zaś japońskiej około 10.

Ostatnie wieści z frontu walk

TOKIO. Pierwsze urzędowe wiadomości o akcji japońskiej w Chinach Północnych brzmią następująco:

We wczesnych godzinach rannych wojska japońskie rozpoczęły operacje przeciwko głównej kwaterze 29-ej armii chińskiej w Sijuanie i Nanjuanie (przedmieścia Pekinu). Natarcie wojsk japońskich wspomaganie było przez samoloty, które wystartowały z bazy pod Tientsinem i mimo gwałtownej burzy, współdziałały skutecznie z atakiem piechoty i artylerii.

Wojska japońskie zajęły Nanjuan. Zaatakowano również 37 dywizję piechoty japońskiej w miejscowości Szacho (20 km. na północ od Pekinu). Straty chińskie wynoszą 500 ludzi.

Japoński telegraf wojskowy między Tientsinem i Pekinem został przecięty przez wojska chińskie.

TOKIO. Agencja Domei donosi z Pekinu, że dwie eskadry

samolotów japońskich rozpoczęły wczoraj rano bombardowanie rejonów na południe i zachód od Pekinu.

Jednocześnie agencja ta przynosi wiadomość z Tientsinu, że Japończycy zajęli onegdaj wieczorem Hsing - Kung koło Nanjuan. Chińczycy pozostawili jakoby na polu bitwy 500 zabitych i rannych. Straty japońskie są również znaczne.

Chińczycy triumfują

SZANGHAJ. Zdobycie przez Chińczyków Feng Tai i Lang Fang wywołało tu niebywały entuzjazm.

Wiadomość o tym sukcesie rozeszła się po mieście lotem błyskawicy za pomocą plakatów, transparentów, radio i dodatków nadzwyczajnych miejscowych pism.

Miasto zostało udekorowane, jak w dzień uroczysty. Robotnicy porzucili pracę i wyszli na ulice. Manifestacje te zatamowały wszelki ruch na ulicach.

Kaplica na szczycie Kozubowej

MOR. OSTRAWA. Na szczycie Kozubowej w Beskidach na Śląsku Cieszyńskim odbyła się uroczystość poświęcenia kaplicy.

W uroczystości tej, która przybrała charakter ogólnopolski wzięli udział przedstawiciele społeczeństwa polskiego

w Czechosłowacji, liczne organizacje, oraz ludność polska z całego Śląska Cieszyńskiego w liczbie około 10 tysięcy osób.

Kaplicę na szczycie Kozubowej zbudował wybitny działacz polski ks. Płoszek z Gnojnika, dzięki ofiarności społeczeństwa

Konfiskata żyta i pszenicy w całych Niemczech

BERLIN. Minister Rzeszy do spraw wyżywienia i gospodarstwa krajowego wydał — celem pokrycia zapotrzebowania chleba — zarządzenie, na mocy którego cały zbiór żyta i pszenicy musi być oddany do dyspozycji urzędów, zaopatrujących w chleb.

Zarządzenie postanawia, że każdy producent krajowego

zboża chlebowego, zobowiązany jest oddać cały tegoroczny zbiór, z wyjątkiem zapasów potrzebnych mu do osobistego użytku.

Używanie zboża na paszę jest surowo wzbronione, wzamian za co ministerstwo zobowiązuje się w ciągu całego roku zaopatrywać rolników w krajową i zagraniczną paszę.

Straszliwa katastrofa samochodowa po zgonie starca przy kierownicy

AIX LES BAINS. Sędziwy finansista belgijski Mackers, liczący 72 lata, uległ atakowi serca w chwili, gdy prowadził samochód.

Auto zmieniło nagle kierunek i wpadło na trotuar, zabi-

jając jednego z przechodniów. Trzech przechodniów zostało rannych.

Zwłoki zmarłego Mackersa znaleziono zwisające na kierownicy uszkodzonego samochodu.

Śmierć przy kuchni od pioruna

W dniu wczorajszym, podczas burzy, która przeszła nad powiatem częstochowskim została od uderzenia pioruna zabita mieszkanka wsi Smyków,

Janina Solak.

Śmierć dosięgła ją w chwili, gdy stała przy piecu, gotując dla rodziny wieczerzę.

Sukces polskiego lotnika

ZURYCH. W piątym dniu za wodów lotniczych w międzynarodowej konkurencji dla samolotów sportowych i turystycznych, zwyciężył Polak Przysięcki, mając 71 punktów w próbach technicznych i przebywa-

jąc dystans 636 klm. w czasie 3 godz. 31 min. 55,4 sek.

Drugim był Szwajcar Fretz, mając 50 punktów w próbach technicznych i czas 3 godz. 20 min. 0,1 sek. Trzecie miejsce zajął Austriak ks. Kinsky.

Pociąg wpadł na autobus

TULUZA. Na przejeździe kolejowym pociąg wpadł na autobus. 15 osób odniosło ciężkie rany.

200.000 żołnierzy rządowych bierze udział w krwawych zmaganiach na froncie środkowym

MADRYT. Natężenie akcji oddziałów rządowych na odcinku Villanueva de la Canada nie uległo zmniejszeniu. Powstańcy stawiają silny opór. Ciężkie działa baterij rządowych bombardowały w dalszym ciągu Brunete, Sewilla de la Nueva i Vallaciosa de Odon.

Koła rządowe obliczają ilość wojsk walczących na odcinku Brunete na 80.000 ludzi. Na wszystkich pozycjach frontu środkowego, stanowiących w jej dnej linii około 500 klm., siły rządowe liczą blisko 200.000 żołnierzy.

SEWILLA. Gen. Queipo de Llano oświadczył w przemówieniu radiowym, że na froncie aragońskim oddziały powstańcze posuwają się w dalszym ciągu naprzód, zwłaszcza na odcinku Albarracin, gdzie zajęto miejscowość Frias.

Radio ogłasza komunikat, stwierdzający, że kontrofensywa powstańcza na zachód od Madrytu trwa w dalszym ciągu.

Operacje na tym odcinku mają niezwykle gwałtowny charakter. Według teko komunikatu, najlepsze oddziały wojsk rza-

dowych zostały zdziiesiątkowane, a straty przeciwnika w materiale wojennym są olbrzymie.

Ilość zabitych i rannych żołnierzy rządowych obliczają na 30.000. 110 samolotów i około 50 czołgów zostało zniszczonych. Zdobyto przeszło 200 karabinów maszynowych.

TERUEL. — Wojska powstańcze według korespondenta Havasa zajęły pierwsze zabudowania osady Royela, a następnie wioskę Colomarde.

Straty wojsk rządowych są bardzo znaczne, przewyższają 1.000 zabitych.

Kryzys rządowy w Jugosławii

po wykluczeniu z kościoła premiera i 8 ministrów

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Białogrodu: Wykluczenie przez święty synod ortodoksyjny z serbskiego kościoła prawosławnego premiera oraz 8 ministrów może mieć, zdaniem tu tejszych kół prawosławnych, poważne następstwa zarówno natury konstytucyjnej, jak i politycznej.

Zdaniem kościoła, wyklucze-

ni ministrowie nie mogą sprawować nadal swych funkcji. Istotnie, konstytucja określa, że członkowie rządu winni należeć do wyznania uznanego przez państwo.

Otóż ministrowie, pozbawieni przez władze kościelne praw członków kościoła serbskiego, nie należą więcej do tego wyznania, a zatem przysięga, zło-

zona królowi na konstytucję, nie ma, w opinii kościoła, więcej znaczenia.

Istnieje więc już właściwie stan kryzysu rządowego, powstałego przez decyzję św. synodu i wszelka inna interpretacja byłaby, w oczach kościoła ortodoksyjnego, antykonstytucyjna. Jest to także argument który uniemożliwia członkom rządu wzięcie udziału w wyborach nowego patriarchy.

Orgie szarlatana w jaskini

przy ciemnych świecach i trupiej czaszce

Tuż pod Częstochową ciągnie się pasmo gór Wieluńsko-Krakowskich, gdzie znajdują się ruiny sławnego zamku olsztyńskiego.

Od pewnego czasu tłumy turystów z bliższej i dalszej okolicy odwiedziły jedną z groty zamku. Przyczyna tego tłumnego odwiedzania groty tkwiła w tym, że urzędował w niej czarnoksiężnik cudotwórca, który przepowiadał świetnie przyszłość, wróżył z kart, leczyl przewlekłe choroby i miał sekretny napój, który pobudzał do miłości.

Grota była oświetlona mdłym światłem czarnych świec, które stały na stole, pokrytym czarnym sukniem, ozdobionym czaszką ludzką i piszczelami.

„Mistrz” zaś nosił gwiaździstą szatę, spiczastą czapkę. Miał krótką, czarną brodkę, i czarne przenikliwe oczy.

Gdy wychodził do niego klient, wychodził do niego na spotkanie, wprowadzał do groty i wprowadzając w trans, przepowiadał mu przyszłość, odprawiał tajem-

niczne praktyki, leczyl dotknięciem ręk, zmieniał pesymistyczny nastrój kilku magicznymi słowami, albo warzył z ziół „lubczyk”, który miał pobudzić gwałtowną miłość u kochanka. Po „przyjęciu” klient kładł do przezroczystego kubka honorarium, które nieraz sięgało i stu złotych.

Powodzenie „mistrza” rosło z dnia na dzień. Szczególnie interesowały się nim kobiety, które odwiedzały go masowo. Mistrz przez dłuższy czas mógłby żyć

w sławie i dostatnio, gdyby nie zaczął nadużywać swej władzy i wpływów, jakie wywierał na kobiety, aby zadowolić swój wybujały erotyzm. To do żywego oburzyło jedną z bardziej sportrzegawczych klientek „mistrza” i doniosła policji o orgiach, rozgrywających się w grocie.

Władze aresztowały „mistrza”, którym okazał się Kazimierz Kaliszczak, obywatel części stochowskiej dzielnicy w Zawodzie, w której grasują męty.

Do „wiedzy tajemnej” Kaliszczak doszedł w dość prosty sposób. Przeczytał w różnych opowieściach o magiach i wróżbach i postanowił wprowadzić teorię w czyn. Przede wszystkim zaopatrzył się w niezbędne akcesoria. Nocą udał się na cmentarz, wykopał czaszkę ludzką i piszczelę, z których część spalił na prosek i zmieszał ze stearyną, otrzymując w ten sposób czarne świece.

„Mistrz” siedzi obecnie w więzieniu na Zawodzie.

Król Faruk wstępuje na tron

po skończeniu 18 lat księżycowych

KAIR. 29 lipca br. król egipski Faruk wstępuje urzędowo na tron.

Król Faruk urodził się 1920 r. Egipska konstytucja ustala pełnoletność królewską na 18 lat księżycowych, które król Faruk kończy właśnie w roku bieżącym 29 lipca.

Ojciec Faruka, król Fuad I, zmarł 28 kwietnia 1936 r., wychował się we Włoszech i jeśli można mówić o jakichś wpływach, pozostał na całe życie pod wrażeniem kultury łacińskiej - romańskiej.

Jego żona, królowa Nazli (obecnie używająca tytułu królowej matki), pochodzi z rodziny pułk. de Seves, b. oficera napoleońskiego, który na początku zeszłego stulecia przybył do Egiptu i jako Sulajman Basza organizował armię Muchammada Ali, założyciela dynastii.

Pod względem swych zainteresowań osobistych Fuad I miał dużo podobieństwa z królem Stanisławem Augustem: popierał naukę, starał się o podniesienie poziomu architektury, zajmował się zbiorami muzeal-

nymi w ogóle troszczył się o rozwój kultury i sztuki w kraju.

Syn jego podczas teraźniejszego pobytu swego w Europie skupował starożytności egipskie.

Wychowawcą młodego Faruka jest Achmed Hasanajn Basza, zasłużony badacz pustyni i Beduinów afrykańskich, człowiek bardzo poważny, wyrobiony, o szerokich horyzontach.

Król Faruk jest dziewiątym z kolei spadkobiercą Muchammada Alego. Tradycja egipskie go domu panującego nie ma żadnych ograniczeń w sprawie małżeństwa króla, uznając ją za jego rzecz zupełnie osobistą.

Straszliwa katastrofa

14 osób poniosło śmierć

Wczoraj rano w pobliżu m. Hal (na południe od Brukseli) spadł w płomieniach na ziemię samolot pasażerski, kursujący na linii Rotterdam — Bruksela — Paryż. Samolot należał do

holenderskiej linii lotniczej.

Pasażerowie samolotu w liczbie dziesięciu osób oraz załoga złożona z 4 ludzi — razem 14 osób ponieśli śmierć. Samolot jest całkowicie zniszczony.

Nowy Jork bawi się

w podniebnych ogrodach

Do największych atrakcji towarzyskich w Nowym Jorku należy t. zw. garden-party w ogrodzie na dachu drapacza.

Hotele i domy prywatne rywalizują między sobą na punkcie urządzenia ogrodów podniebnych.

Nie jest to jednak impreza łania, gdy się zważy, iż trzeba na dwudzieste czy trzydzieste piętro drapacza przewieźć furi

ziemi, płyt, rośliny, krzewy, drzewka, plantować to wszystko, podlewać, utrzymywać etc.

Na większych dachach ogrody ozdobione są nawet basenami kąpielowymi, fontannami. Wszystko to kosztuje bardzo drogo, ale też i garden-party w ogrodzie podniebnej restauracji należy do przyjemności, na które mogą sobie pozwolić tylko bardzo bogaci ludzie.

Walka przy pomocy chorągiewek

WIEDEN. Komenda „Frontu Patriotycznego” w Austrii Górnej zwróciła się z wezwaniem do automobilistów, ażeby zaopatrzyli swoje samochody w chorągiewki o barwach austriackich oraz znakiem frontu patri-

otycznego. Wezwanie to ma być odpowiedzią na fakt, że wszystkie samochody przybywające z Niemiec, zaopatrzone są demonstracyjnie w chorągiewki ze swastyką.

Mekka przeciw podziałowi Palestyny

MEKKA. Sprawa podziału Palestyny wywołała tu wielkie zakłopotanie. Król Ibn Saud, jako opiekun świętych miast islamu — Mekki i Medyny, nie można obojętnie traktować losu dwóch innych świętych miast: Jerozolimy i Hebronu. Polityka Ibn Sauda musi się bardzo liczyć z opinią świata muzułmańskiego, by nie spo-

wodować zmniejszenia się liczby dorocznych pielgrzymek do Mekki i Medyny, stanowiących główne źródło dochodów skarbowych.

Możliwe, że już w tych dniach król Ibn Saud wyśle do Palestyny swego obserwatora, na razie w charakterze nieoficjalnym.

Meżowie stanu na urlopie

Pod koniec lipca większość meżów stanu opuszcza miasto i udaje się na wypoczynek na wieś oczywiście, jeśli nie stoją im na przeszkodzie doniosłe wypadki. Również i oni posiadają swe namiętności i przyzwyczajenia.

Co robią podczas wakacji najznakomitsi spośród nich?

Prezydent Francji, Lebrun jak tylko opuszcza pałac Elizejski przeobraża się w ojca rodziny i dziadka. Udaje się do swej własnej posiadłości Mercyle-Haut w Lotaryngii, gdzie spędza czas w otoczeniu dzieci i wnuków. Swe oficjalne wakacje spędza w zamku Rambouillet i tu tylko popołudnia ma wolne, ponieważ każdego rana konferuje ze swym przyjaciółcą i generałem sekretarzem, Magre, który informuje go o wszystkich wydarzeniach politycznych.

Angielski premier, Neville Chamberlain, jest namiętym rybołowcą. Eden jest zapalonym tenisistą. Godziny wolne od zajęć urzędowych młody angielski minister spraw zewnętrznych poświęca dziejom sztuki. Jest on jednym z najlepszych biografów

francuskiego malarza Cezana.

Roosevelt, podobnie jak Stalin, lubi wolny czas spędzać w całkowitym spokoju. Najchętniej spędza prezydent Stanów Zjednoczonych wakacje w posiadłości swej matki, gdzie objeżdża wspaniały las w małym samochodzie sam lub w towarzystwie jednego z przyjaciół. Stalin czyni to samo w swej letniej rezydencji, Preobrażeńskie.

Mussolini. Umówionym sportem Mussoliniego jest pływanie. Każdego lata można go znaleźć wraz z rodziną w Riccione, ale nigdy go się nie widzi na plaży, ponieważ wylegiwanie na słońcu uważa za zbyt nudne zajęcie. Również dyktator turecki,

Kemal Atstürk jest doskonałym pływakiem. Prawie codziennie odwiedza nowy basen pływacki w Ankarze, a wakacje spędza w zatoce Ismid.

„Hucul dla Armii”

Dnia 28 bm. p. minister Spraw Wojskowych gen. dyw. Tadeusz Kasprzycki przyjął pana starostę powiatu kosowskiego — Fiałę, który w imieniu kosowskiego powiatowego komitetu fundacji samolotu „Hucul dla armii” wręczył p. ministrowi czek na sumę zł. 37.500. Kwotę tę komitet przeznacza na zakup samolotu dla wojska.

Terrorysty irlandzcy działają

LONDYN. Reuter donosi z Belfastu o serii aktów terrorystycznych na całej długości granicy angielsko - irlandzkiej. Po obu stronach granicy zostały zniszczone liczne posterunki celne. Został również zniszczony częściowo most kolei żelaznej pod m. Dundalk.

Zamachy te są przypisywane skrajnym republikanom irlandzkim, którzy pragną przeszkodzić mieszańcom kraju w udaniu się do Belfastu z okazji pobytu tam króla Jerzego VI-go.

Policja przeprowadziła liczne aresztowania.

Ks. Windsoru jada do Wenecji

WENECJA. Oczekuje się tu przyjazdu księstwa Windsoru, dla których przygotowano w hotelu „Excelsior” obszerny apartament. Księstwo telegraficznie zrezygnowało z pałacu przy Canale Grande, który chciano oddać do ich dyspozycji.

Toną dzieci w Estonii

TALLIN. W ciągu paru dni utonęło w Estonii 6 dzieci. Troje w wieku od 5 do 7 lat, które wyjechały na morze na skleconej małej tratwie i troje na jeziorze Preksa, które wyruszyły daleko od brzegu dziurawą łodzią.

Ofiary burzy

TALLIN. Nad okolicą m. Tartuanna przeszła wielka burza, podczas której od piorunów zabici zostali: człowiek, koń i stado owiec. Gospodarstwo wraz z narzędziami, maszynami i t. p. oraz stogami siana, padło pastwą płomieni.

Zwycięski strajk

Strajk w fabryce włókienniczej Schmeltzera w Myszkowie zakończył się. Robotnicy otrzymali podwyżkę płac w wysokości od 5 do 12 procent.

Wiec na giełdzie diamentów

HAGA. Holendzki związek sjonistyczny zorganizował na giełdzie diamentów w Amsterdamie wiec protestacyjny przeciwko podziałowi Palestyny.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tania zgłosiła się do komendanta konwoju, kapitana żandarmerii i przedstawiła mu przepustkę, wydaną przez prokuratora Antonowa. Kapitan ujęty urodą Tani zgodził się na jej przejazd pociągiem, którym udawał się konwój, jako też udzielił jej zezwolenia na widzenie się z Tadeuszem przed wyruszeniem pociągu.

Do kancelarii żandarmerii, gdzie oczekiwała Tania, wprowadzono Tadeusza.

Gdy Tadeusz przekroczył próg kancelarii, gdzie siedziała Tania — zauważył ją od razu.

Dziwne uczucia owładnęły go w tej chwili.

Czuł się osamotniony, opuszczony. Brakło mu słowa pociechy, słowa ulgi z tamtej strony życia, z otoczenia ludzi, którzy są na wolności.

Ale gdy teraz ujrzał Tanię, dziwnie przykro mu było.

Wiedział, że nie będzie mógł z nią rozmawiać. Różne skłębione uczucia owładnęły nim w tej samej chwili. Nie chciał jej więcej sprawić zmartwień, wiedział, jak wiele dla niego uczyniła, litował się nad nią, ale przypomniał sobie teraz właśnie Jadzię.

Jakże będzie mógł z nią teraz bez przeszkód rozmawiać? Postanowił jednak, jak zwykle w takich wypadkach, zapanować nad sobą, by zaoszczędzić Tani cierpienia.

— Jadzia nie żyje — pomyślał — a Tania przybyła pożegnać się... A może, kto wie, przybyła, bo chce mu towarzyszyć w drodze?

Ta myśl sprawiała mu zarazem przyjemność, jak i trapiła go.

Tyle myśli przebiegło przez jego umysł w ciągu jednej minuty, a jednak zdołał się uśmiechnąć, w chwili, gdy zbliżył się do niej.

— Dzień dobry — powiedział a głos jego drżał. Zamierzał powiedzieć: Taniu, ale połapał się i zamilkł.

Zrozumiał, że otrzymała zezwolenie na widywanie się z nim na mocy fałszywego paszportu, a być może podała się jako jego żona...

— Dzień dobry, kochany... — drżąca ręką uściśnięła jego dłoń. Spoglądała na niego oczyma, które wyrażały wielką miłość i przywiązanie.

— No, jak się czujesz? — zapytał, a jego obawa powoli pryskała.

— Jestem teraz szczęśliwa — odpowiedziała radosnym głosem.

A żołnierz, który miał strzec „małżeństwo” podczas rozmowy, usiadł w kącie kancelarii, nie przysłuchując się wcale rozmowie.

Mogli więc półgłosem rozmawiać bez przeszkód.

Tania drżała ze szczęścia. Każde jej słowo tchnęło szczęściem i miłością.

— Wiesz, kochany — zaczęła Tania — czuję się teraz tak samo, jak wtedy w nocy, w willi Iwanowa, gdyśmy się po raz pierwszy zapoznali.

Mówiła drząc cała. Uśmiechał się i pobłażliwie głaskał jej dłoń. To spotkanie stało się dlań nagle bardzo przyjemne.

Spoglądał na nią i rozmyślał:

— Czemu mam ją odpychać? Czemu mam jej sprawić ból i sobie przykrość! Przecież wszystko to czyniła pod wpływem wielkiej miłości do mnie. A miłość często oslepia, szczególnie gdy się ma do czynienia z tak niedoświadczoną dziewczyną.

Zapytał łagodnym głosem:

— Przybyłaś, by się ze mną pożegnać prawda?

— Pożegnać, nie...

— Jakto, jedziesz z nami?

— Tak, jadę tym samym pociągiem.

— Otrzymałaś zezwolenie?

— Tak.

— Taniu, dziękuję ci...

— Nie nazywaj mnie Taniu. Jestem teraz Gustawa Orlińska, żona Tadeusza Orlińskiego, z domu Bogucka...

— Bogucka, dobrze, zapamiętam sobie. Ale uważam, że nie powinnaś jechać za mną, po co masz narażać się na tyle cierpienia, tyle trosk. Zostań tu.

Mówił to wszystko łagodnie, jak gdyby ją o to prosił.

— Kochany nie namawiaj mnie do tego, chcę wyjechać z wami, nie mogę ciebie zostawić w takiej sytuacji samego. Gdybyś był szczęśliwy, na pewno nie narzucałabym się tobie swoją osobą, ale teraz brak ci opieki, a dla mnie będzie to szczęściem, jeśli dasz mi możliwość widywania się ze sobą co pewien czas... Zamieszkał tam, gdzie ciebie zesłał.

— Czyś oszalała? Przecież zginiesz tam...

— Nie, mylisz się, zginę, jeśli zostanę bez ciebie, bez możliwości widywania ciebie...

— Ale jak się w takim pustkowiu urządzisz? Z czego będziesz czerpała na życie... Moja droga, zastanów się co czynisz... Już czas, byś nie tylko nerwami pracowała, ale rozsądkiem...

— Tadku, nie namawiaj mnie. Dam sobie ze wszystkim radę... Zostaw mi tych kilka chwil szczęścia przy tobie, bądźmy razem...

— Ale przecież nie będziemy razem... Tam nie pozwolą nam widywać się ze sobą, zapominasz, że nie jestem wolnym człowiekiem, tylko katorżnikiem.

— Tadeuszu, jeśli mi pozwolą jeden, jedyny raz spotykać się w miesiącu wystarczy to dla mnie w zupełności... Jeden, jedyny raz...

— A zatem nie zmienisz swego postanowienia?

— Nie, nie zmienię, jestem uparta.

— A gdzie jest twoje zezwolenie?

— Ma je obecnie naczelnik konwoju, jakiś kapitan żandarmerii...

Chwilę milczał, spoglądając na nią. Boże, ile odania, bezgranicznej miłości spoczywa w oczach tej oto dziewczyny. Nigdy nie wyobrażał sobie, że dziewczyna może tak bardzo kochać...

„Miłość jest silniejsza, aniżeli śmierć” — przypomniał sobie nagle wyczytane gdzieś zdanie.

— Czy ojciec twój żyje jeszcze? — zapytał nagle.

— Tak — zadrżała. — Nie mówmy o tym. Proszę cię, nie mówmy o tym...

Chciał ją jeszcze raz zapytać o Jadzię, czy napewno wie, że ją stracono, ale wiedział, że to pytanie sprawi jej wielki ból.

Zamilkł więc.

Czemu ma jej psuć szczęście? Po co ma wlać do pucharu szczęścia kroplę gorzkości?

Nie zapytał więcej o Jadzię, chociaż ta sprawa żywo go obchodziła.

Rozmawiali jeszcze ze sobą blisko pięć minut,

w końcu żołnierz wstał, zbliżył się do nich i powiedział:

— No, dość tego gadania, nagadaliście się już dosyć.

— Jeszcze kilka chwil — prosiła Tania.

— Nie można — odrzekł żołnierz — pociąg zaraz rusza. Wracamy do wagonu...

— Za dwa dni znowu się spotkamy — odezwała się Tania, mocno ściskając rękę Tadeusza.

— Jedziesz tym samym pociągiem?

— Tak.

— Co to za straszna podróż! W wagonach nie ma czym oddychać...

— Bądź spokojny, mój kochany. Czy nie wdzisz, że jestem tak szczęśliwa?

Tadeusz wrócił do wagonu. Po chwili drzwi zarzłowano i zaduch w wagonie jeszcze się bardziej wzmógł.

W końcu pociągu towarowego był doczepiony wagon pasażerski drugiej klasy. W tym oto wagonie znajdowało się biuro konwoju.

Tania była jedyną kobietą, która jechała tym pociągiem.

Oficer żandarmerii, który wobec wszystkich był taki ostry, był dla Tani wyjątkowo uprzejmy.

Wyczekiwał zresztą zapłaty za swą uprzejmość. Zaprosił ją do wagonu pasażerskiego. Powiedział jej:

— Przecież pani wykupiła bilet pasażerski, ma pani więc prawo jechać wagonem dla pasażerów...

— A kto jeszcze udaje się tym wagonem?

— Ja i pewien stary porucznik żandarmerii...

Tania była zaniepokojona tym towarzystwem: doświadczenie ostatnich dni przekonało ją, że należy być bardzo ostrożną wobec uprzejmości tych ludzi. Będzie sama jedna w towarzystwie dwóch oficerów żandarmerii, wobec tego zapytała:

— A czy otrzymam dla siebie przedział?

Przed tym sądziła, że nie jest jedyna: że wiele innych kobiet udaje się za swymi mężami w tę drogę sybirską. Dopiero teraz dowiedziała się, że jest jedyną kobietą w tym towarzystwie...

— Może się powtórzyć historia jak z prokuratorem Antonowem — przypomniała sobie nagle przeszłością ostatnich dni. Do tego ten oficer jest młody i spogląda na nią wzrokiem pełnym pożądania.

Może ją zresztą poznać, przecież był nie raz w domu jej ojca!

Tymczasem kapitan żandarmerii odpowiedział na jej pytanie:

— Otrzyma pani przedział do swojej dyspozycji, nikt nie będzie przeszkadzać w drodze...

Pociąg ruszył. Tania siedziała w swym przedziale i rozmyślała o widzeniu z Tadeuszem. Nagle ktoś zapukał do drzwi.

— Proszę — powiedziała, sądząc, że to jest kontroler kolejowy.

Do pokoju wszedł kapitan żandarmerii. Zapytał grzecznie:

— Czy pani nie jest smutno samej?

— Nie. Jestem senna — odrzekła oschle Tania.

— A nie boi się pani podróżować sama? — dodał wieloznaczącym głosem.

Dalszy ciąg jutro.

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Spotkanie z F-21”

Jutro: GENIALNA PRZENIKLIWOŚĆ!

**ZNAKOMITE,
WYTRAWNE**

**Piwo z browaru Okocimskiego IDEALNE
na UPAŁY**

Żądajcie wszędzie piwa z najstarszego w Polsce browaru w Okocimie.

Kina kieleckie:

Czwartak Prawo do szczęścia
Gra zmysłów
Palace: Czarodziejka
WF. i PW. Rotmistrz von Werfen
Casino: Anthony Adverse

Z akcji niesienia Pomocy Powodzianom

W lipcu r.b. Komenda Wojewódzka P. P. pod przewodnictwem Pana Inspektora Piątkiewicza wpłaciła na zadeklarowaną przez siebie drugą połowę sum na rzecz ofiar powodzi w kwocie 1440 zł.

obywatelskich serc tych, którzy z ciągłym narażeniem życia stoją na straży dobra publicznego, a w momentach klęsk spieszą z podwójną współpracą i z czynem ofiarnym.

Czyn powyższy P. P. jak i ogólna ofiarność w akcji jest wielkim sprawdzianem

Czy jesteś już członkiem L. M. K.

Ukarany grzywną

Starosta powiatowy kielecki ukarał Helfanta Abusia, zam. w Kielcach, przy ul. Bodzentyńskiej 153 grzywną w kwocie 2.000 zł.

oraz aresztem przez 3 miesiące za nielegalne wykrawanie zwierząt gospodarskich sposobem rytualnym.

Słońca i radości dla dzieci m. Kielc.

Pod hasłem Słońca i radości życia została stworzona przez

Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży, działającym na terenie m. Kielc, cała sieć kolonii i półkolonii letnich.

Lwów i Królewiec

Jako torujący drogę dla handlu polsko - niemieckiego.

Spodziewany silny udział Polski w Targach w Królewcu a Niemiec w Lwowskich Targach. Reprezentacyjna polska wystawa we własnym pawilonie w Królewcu.

Jak donoszą, pertraktacje polskich interesantów z Targami w Królewcu jakoteż Rady propagandowej niemieckiej gospodarki z dyrekcją Lwowskich Targów Wschodnich mają w rezultacie silne wzajemne uczestnictwo.

Targach w Królewcu przygotowuje się rzemiosło Polski północno - wschodniej, sztuka ludowa jakoteż teje gospodarstwa surowca i agrarna.

Niemcy wystawiają we Lwowie już tradycyjnie i będą tym razem zastępowane oficjalnym pawilonem; ponadto zgłosiły miarodajne niemieckie branże specjalne stoiska, Niemcy będą gospodarzami przedewszyst-

Bezpośrednie sąsiedztwo ze wschodnimi Prusami stworzyło już dawniej ściśle gospodarze stosunki między temi dwiema prowincjami, które przejawiają się szczególnie w ożywionym handlu drzewem. Rozszerzenie handlu polsko - niemieckiego dzięki nowej umowie handlowej daje nowe możliwości dla

wymiany towarów tych dwóch sąsiednich krajów. W usłudze tych szans mają wstąpić Targi Wschodnie w Królewcu odbywające się dnia 15 sierpnia 1937 r., które wskażą wielki pokaz wzorów towar-

rowych, targi techniczne, rzemieślnicze i budowlane jakoteż wielki ruch w dziedzinie maszyn rolniczych.

Jak donoszą, organizuje Izba handlowa i rzemieślnicza we Wilnie reprezentacyjne polskie targi, które obejmują następujące dziedziny: rolnictwo (owoce strączkowe, nasiona, len i konopie), produkta zwierzęce (pierz, jelita, szczeciny), sztukę ludową (kilimy, specjalna wystawa „sztuka huculska“).

Istotę polskiego udziału będą stanowiły wyroby słynnego wileńskiego rzemiosła: w pierwszym rzędzie będzie organizowana wielka wystawa futer i robót kuśnierskich, także roboty snycerskie będą pokazywane we wielkiej różnorodności.

Nadto zostanie zorganizowana wycieczka Wileńskiej Izby Handlowej do Targów w Królewcu celem zwiedzenia wschodnio-pruskich wzorowych gospodarstw, pokazu wschodnio-pruskiego bydła chownego, zwiedzenia targu z maszynami rolniczymi etc.

Czy Rząd Niemiecki przyniesie również specjalne kontyngenty dla towarów polskich na targach sprzedanych, nie jest jeszcze po dziś dzień pewnym. W każdym razie odbywają się ożywione pertraktacje w tym kierunku, które w najbliższych dniach zostaną ukończone.

Jedno jest już dzisiaj pewnem. Miarodajne polskie koła gospodarcze będą używały przyszłych Targów w Królewcu jako pomostu do wzmożenia swego obrotu do Niemiec oraz do krajów sąsiednich, które w Królewcu będą również silnie zastąpione.

Liczba 16697 dzieci w 24-ch punktach kolonijnych i 5-ciu półkoloniach, to rękojmia, że nowy rok szkolny zostanie zastępy dziecięce pełne teźyzny i zdrowia.

Troskliwa opieka sił wykwalifikowanych stojących na czelu każdego punktu kolonijnego i program, w myśl którego prócz rozwoju sił fizycznych idzie w parze troska o pogłębianie pojęć obywatelskich — estetyki i piękna.

Praca Komitetu idzie we wspólnym wysiłku o zdrowie dzieci z inspektoratem szkolnym, gdzie nad 900 dziećmi czuwają koordynując swe wysiłki Komitety Rodzicielskie szkół powszechnych.

Budynki szkolne, oddane w wielu razach na pomieszczenia kolonijne zapewniają dzieciom dobre, higieniczne warunki mieszkalne.

„Zew do słońca — do radości życia” — został zrealizowany, tam gdzie zogniskowało się życie dziecka, wyzwolonego z murów i tak b. często fatalnych pomieszczeń — płynie dziś pełną kaskadą beztraski śmiech i pieśń redosna do słońca, do radości życia.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”
Okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Drobne ogłoszenia

Akwizytorzy ogłoszeniowi poszukiwani Osobiste zgłoszenia w Administracji

15000 zł pożyczki poszukuje na 1-szy numer hipoteki największego domu w centrum Kielc. Wiadomość w administracji „Kiel. Expressu Codziennego” ul. Sienkiewicza 32

Kupon „K. Expressu Codziennego”
upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Muzeum wojskowe kiel. pułku piechoty.

Z inicjatywy p. generała brygady Jana Kollątaja Szrednickiego, przystąpiło Koło Czwartaków w Kielcach do organizacji muzeum pułkowego, któreby w najwłaściwszy sposób ilustrowało dzieje pułku, jako jednej z najstarszych jednostek naszego wojska.

Muzeum będzie obejmowało zbiór autografów, druków, dalej portrety, fotografie, odznaki, broń i t. d.

Obecnie jest już zaczątek

muzeum składający się ze zbiorów kasyna oficerskiego i podoficerskiego oraz z eksponatów złożonych przez poszczególne osoby.

Chodzi o to, by wydobyc cenne dla naszego pułku, a często niedostępne dla naszego żołnierza i szerokich warstw pamiątki, zgromadzić je w jednym miejscu, tak by w sposób wychowawczy oddziaływały na młodego żołnierza, wiązały go z pułkiem, znajdując przy

tym należy im szacunek i pietyzm.

Dla tego też Koło Czwartaków w Kielcach zwraca się do tych wszystkich, którzy posiadają dotyczące pamiątki, z gorącą prośbą, aby zechcieli ofiarować je, względnie złożyć jako depozyt do tworzącego się muzeum kieleckiego pułku piechoty, gdzie znajdą należytą opiekę i będą na najwłaściwszym miejscu.

BAR i Restauracja

„BRISTOL” KIELCE,

Sienkiewicza 21, tel. 12-19.

Dziś specjalne dania barowe:

Golonka peki. z grochem 50 gr.
Paprykarz cielecy z kartofl. 50 ..

Schab z kapustą 50 gr.
Kielbasa biała smażona 40 gr.

Bigos z młodej kapusty 30 gr.

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.